

Huvudman

GÖTEBORGS KOMMUN
grundskola@grundskola.goteborg.se

Beslut

Datum 2026-06-18
Dnr SI 2026:3577
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av Johannebergsskolan Estetiska F-6 i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den **2 oktober 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande undervisningens innehåll i idrott och hälsa i årskurs 1-3. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisningens innehåll, idrott och hälsa, årskurs 1-3

1. Se till att alla elever i årskurs 1-3 under dessa årskurser i undervisningen får del av det centrala innehållet i ämnet idrott och hälsa i den del det avser *Rörelser i vatten och vattenvana. Att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge*, så att de därigenom ges förutsättningar att utveckla rörelser i vatten och vattenvana genom lek och övningar där de tränar på att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge. Detta innebär att huvudmannens och skolans planering av undervisningen i denna del inte får medföra att eleverna i årskurs 1-3 enbart får vara i vatten/simbassäng en gång om 45 minuter under vårterminen i årskurs 3. (10 kap. 8 § skollagen, 9 kap. 1 § skolförordningen (2011:185), förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet - vari kursplanen för ämnet idrott och hälsa i grundskolan ingår, Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kriterier för bedömning av kunskaper och betygs-kriterier för grundskolans ämnen - vari betygs-kriterierna för ämnet idrott och hälsa ingår)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:3577) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgift om eventuella missförhållanden våren 2026 inlett en tillsyn av Johannebergsskolan Estetiska F-6. Skolenheten har förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Johannebergsskolan Estetiska F-6 följer gällande bestämmelser om undervisningens innehåll avseende centralt innehåll i ämnet idrott och hälsa i årskurs 1-3 när det gäller *Rörelser i vatten och vattenvana. Att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge.*

Skolinspektionen har gjort ett besök på skolan den 26 mars 2026. Intervjuer har då genomförts med en resursperson, lärare och rektorer. Som en del av tillsynen har även dokumentation begärts och granskats, bland annat dokumentation över vilka elever som har genomfört olika moment i simhallen. Skolinspektionen har även begärt och fått svar på kompletterande frågor. En kompletterande intervju med ytterligare en lärare har genomförts den 2 juni 2026. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningens innehåll, idrott och hälsa, årskurs 1-3

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju säger en resursperson för en klass i årskurs 3, som följt eleverna sedan förskoleklassen, att elever på skolan får vara i vattnet i årskurs 3, inte

tidigare eftersom ingen vattenträning förekommer i fritids, förskoleklass, eller årskurs 1 och 2. Årskurs 3 har varit i simhallen vid ett tillfälle, och det var denna vårtermin, men vid detta tillfälle var inte resurspersonen med. På fråga från Skolinspektionen vad eleverna får öva på då de är i simhallen säger resurspersonen att eleverna får gå ner i bassängen för att se om de kan flyta. Några vågar inte gå ner i vattnet alls. Vissa simmar hundsim och några klarar av att simma "vanligt". Det är väldigt blandad nivå. Det var kanske tre-fyra elever i klassen som inte vågade gå ner i vattnet, säger resurspersonen. Vidare säger resurspersonen att i årskurs 3 är det mest en kontroll av vattenvana och när eleverna kommer upp i årskurs 4 finns Simlyftet. Då finns det två personal från simhallen som hjälper dem som behöver hjälp med simningen. Resurspersonen uppger att under de år (över tio år) hen arbetat på skolan har hen inte varit med om att någon förskoleklass eller klass i årskurs 1-2 varit och badat. Men i årskurs 3 får eleverna besöka simhallen.

En vikarierande lärare i idrott och hälsa säger i intervju att det tillfälle då eleverna i årskurs 3 var i bassängen varade i cirka 45 minuter. De flesta eleverna vågade gå ned i vattnet, men alla var inte i den djupa delen av bassängen och alla har heller inte gjort simtestet. De elever som inte är med får sitta och prata med läraren. Läraren uppger vidare att om någon är frånvarande vid det ordinarie tillfället så får den följa med vid ett senare tillfälle och de som inte klarar simtestet eller inte varit med vid det ordinarie tillfället får vara med senare i Simlyftet. Vidare säger läraren att det ordinarie tillfället var för ungefär en månad sedan (avser mars månad; Skolinspektionens anmärkning) och att hen inte kan svara på frågan om eleverna i årskurs 3 kommer hinna vara med i Simlyftet under det här läsåret. Läraren säger att hen har skrivit upp alla som är i behov av det på en lista som är lämnad till skolledningen.

Läraren uppger också i intervju att siminstruktörer i simhallen dokumenterar momenten (kallas simtest av läraren; Skolinspektionens anmärkning) som eleverna får göra i simhallen men att det är idrottsläraren som bedömer om de har tillräcklig vattenvana. Läraren visar vid intervjun Skolinspektionen den dokumentation som avses, men för årskurs 4. I dokumentet finns i olika kolumner angivet tio moment; 1-2) Dopp+blås, 3) Hoppa, 4) Flyta, 5) Glida, 6) Ben, 7) Roter, 8) 10 m, 9) 25 m+10ry, 10) Simk. För varje elev finns en rad där notering skett om eleven klarat momentet. (Skolinspektionen har senare fått ta del av motsvarande dokumentation som gäller eleverna som detta läsåret [2025/26] gått i årskurs 3, se vidare nedan).

Vid intervju med biträdande rektorer uppges att de har ett pass på fredagar varje vecka hela läsåret i samarbete med Valhallabadet som heter Simlyftet. Varje vecka får elever från årskurs 3-6 utifrån en planering tillfälle att testa på allt med vattenvana och liknande. De säger vidare i intervju att tiden de har i simhallen är begränsad, vilket kan innebära att eleverna i årskurs 3

bara får ett planerat tillfälle i simhallen och att de prioriterar andra elever för Simlyftet. De sammanställer en lista med de elever i årskurs 3–6 som inte klarat simtestet och prioriterar sedan utifrån tillgängliga tider och elevernas behov vilka som ska få delta. Några elever i årskurs 3 kan få delta i Simlyftet men vissa av de eleverna kanske får det först i årskurs 4. De biträdande rektorerna säger att eleverna som gick i årskurs 3 läsåret före detta bara fick ett tillfälle i Valhallabadet men att de har som policy att de eleverna som inte är med deltar vid ett uppsamlingstillfälle.

I samband med kommunikeringen av tjänsteanteckningen efter Skolinspektionens besök på Johannebergsskolan Estetiska F-6 (då ovanstående intervjuer ägde rum) bad myndigheten om kompletterande svar på ett antal frågor.

På frågan om Skolinspektionen uppfattat det korrekt att eleverna i årskurs 1-3 får vara i bassäng en gång om 45 minuter i årskurs 3 under dessa årskurser, då det görs ett simtest, uppger huvudmannen att vid besöket i simhallen för elever årskurs 3 får eleverna bekanta sig med bassängen, öva sig att flyta i mag- och ryggläge med mera. De elever som vill får prova hur långt de kan simma i den grunda bassängen, eller i den djupa bassängen om de visat att de redan kan simma.

Skolinspektionen frågar också vad simtestet konkret innebär för eleverna i nuvarande årskurs 3, vad de får öva på. På detta svarar huvudmannen att läraren dokumenterar hur långt en elev kan simma vid det aktuella tillfället för att kunna följa progression av simfärdighet i kommande simundervisning. Vid simtestet får eleverna möjlighet att pröva på flera färdigheter. Dessa färdigheter är: Doppa huvudet och bubbla i vattnet, hoppa i den grunda bassängen, flyta, glida fram i vattnet, bentag, rotera från mage till rygg och simma 10 meter på grunt vatten. Om eleven kan simma 10 meter på grunt vatten ges eleven möjlighet att simma 25 meter eller längre på djupt vatten. För de elever som riskerar att inte nå målen i ämnet idrott och hälsa i årskurs 6 på grund av bristande simfärdighet anordnas simskola. För närvarande går dessa elever varannan vecka (pojkar/flickor) till simhallen för att öva.

Vidare frågade Skolinspektionen hur många elever som inte klarade simtestet i nuvarande årskurs 3 när de var i bassängen. Huvudmannen svarade att av 50 elever klarade 40 de flesta moment som ingick i simtestet. 10 elever klarade färre än hälften av momenten som ingick. I huvudmannens svar uppges även att de elever som varit frånvarande eller klarat fyra eller färre moment blir kallade till ytterligare tillfälle för att öva på fler moment samt att årskurs 3 alldeles nyligen genomfört sitt första tillfälle i simhallen och tio elever kommer kallas till simlyftet igen. För eleverna som läsåret 2025/26 gick i årskurs 3 bifogade huvudmannen även dokumentationen där momenten som ingick när eleverna var i simhallen framgår liksom om de klarat ett moment eller inte (motsvarande

dokumentationen för årskurs 4 enligt ovan). Huvudmannen har även uppgett den dag då flickorna respektive pojkarna i respektive klass i årskurs 3 var i simhallen samt att de åtta moment som ingår i lektionen anges i kolumnerna.

I en kompletterande intervju med idrottslärare svarar hen ja på Skolinspektionens fråga om det är rätt uppfattat att eleverna i lågstadiet får ett tillfälle i bassäng/vatten om 45 minuter i årskurs 3 om de klarar det simtest som då genomförs. Läraren säger att hen inte skulle kalla det för simtest. Det är mer att de ser vilken vana eleverna har vid vatten, säger idrottsläraren. Eleverna får bland annat doppa huvudet, bubbla i vattnet och glida fram för att se vilken vattenvana eleverna har. Vidare säger idrottsläraren att de elever som inte har kommit i gång med simningen kallas till ett tillfälle till. Den här terminen har det varit så olyckligt att tillfället för årskurs 3 blev inställt, säger idrottsläraren och tillägger att det är svårt att komma intill vid simhallarna i Göteborg. Biträdande rektor uppger i kommunikeringen av tjänsteanteckningen (efter intervjun med idrottsläraren) att skolan hade bjudit in till ett tillfälle till för de elever som klarat fyra moment eller färre, men tillfället blev inställt på grund av tävlingar i simhallen. Idrottsläraren säger vidare i intervjun att hen inte ens kan boka en bassäng där barnen bottnar utan är tvungen att boka den djupa bassängen, så de kan bara använda den grunda bassängen i mån av plats. Tidigare hade skolan fyra bokade pass per vecka i simhallen, men de är nu tyvärr hänvisade till max tolv elever per vecka. Vidare säger idrottsläraren att tidigare har de tagit med elever i årskurs 1 till simhallen för att simma och testa deras vattenvana, det hade varit önskvärt att ha det i årskurs 1 och 2, men som det är nu har de gjort det först i årskurs 3. Som idrottslärare får hen nu prioritera årskurserna uppifrån eftersom de vill att alla ska få godkänt betyg i årskurs 6 då det är ett skarpt krav på simkunnighet.

Av kompletterande information som skickats in till Skolinspektionen av huvudmannen framgår enligt ovan att "för de elever som riskerar att inte nå målen i ämnet idrott och hälsa i årskurs 6 på grund av bristande simfärdighet anordnas simskola. För närvarande går dessa elever varannan vecka (pojkar/flickor) till simhallen för att öva". På frågan till idrottsläraren om det även gäller elever i årskurs 3 svarar idrottsläraren att det beror på hur många elever de har på skolan som inte kan simma. Idrottsläraren säger att hen gör grupper som hen går till simhallen med och de kan bara gå med tolv elever per vecka. Hen försöker prioritera eleverna i årskurs 6 och fyller på med de yngre eleverna i mån av plats. Vidare säger idrottsläraren att de inte har kommit så långt ner i årskurserna att de har kunnat fylla på med elever från årskurs 3. Eleverna i nuvarande årskurs 3 har alltså inte fått något ytterligare tillfälle, säger idrottsläraren. Samtliga elever i årskurs 3 kommer att få gå till simhallen igen i årskurs 4.

På Skolinspektionens fråga till idrottsläraren vid intervjun om hen anser att samtliga elever får tillräcklig tid i bassängen för att få det centrala innehållet: "Rörelser i vatten och vattenvana. Att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge" svarar idrottsläraren att hen personligen tycker att de har för lite simundervisning. I Göteborg är det alltid ett pågående samtalsämne idrottslärare emellan när de träffas att det är så svårt att få tider i simhallen.

Rättslig reglering med mera

I 10 kap. 8 § skollagen anges att det för varje ämne ska gälla en kursplan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner.

I 9 kap. 1 § skolförordningen anges att det för grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen (2010:800). Läroplanen finns i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Av 3 § samma förordning framgår att kursplaner för grundskolans ämnen ingår i läroplanen och att kursplanerna kompletteras av kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier.

I kursplanen i ämnet idrott och hälsa för grundskolan anges följande:

I Syfte: Undervisningen i ämnet idrott och hälsa ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att röra sig allsidigt i olika fysiska sammanhang samt förmåga att agera säkert och förebygga risker i samband med rörelse, friluftsliv och utvistelser samt att simma och hantera nödsituationer på land och i vatten.

I Centralt innehåll i årskurs 1-3, Rörelse: Rörelser i vatten och vattenvana. Att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge.

I Centralt innehåll i årskurs 4-6, Rörelse: Simning i mag- och ryggläge.

I Centralt innehåll i årskurs 7-9, Rörelse: Olika simsätt i mag- och ryggläge.

I betygskriterierna (SKOLFS 2011:19) för betyget E i slutet av årskurs 6 och 9 i idrott och hälsa: Eleven hanterar nödsituationer på land och vid vatten samt simmar 200 meter i en följd varav 50 meter i ryggläge.

I Skolverkets kommentarmaterial till kursplanen i idrott och hälsa i grundskolan anges under *Rörelse, Vattenvana och simning:* Vattenvaneövningar i form av lekar och rörelser i vatten är en central del av undervisningen under de första skolåren. Vi bor i ett land med mycket kust

och många sjöar. Att kunna simma är därför en viktig förmåga för att kunna utnyttja hav och sjö för rekreation och för att förhindra olyckor.

Eleverna i årskurserna 1–3 ska få utveckla *rörelser i vatten och vattenvana* genom att leka i vatten och göra övningar där de tränar på att *balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge*. I årskurserna 4–6 ska eleverna ges möjlighet att träna automatisering och uthållighet i *simning i mag- och ryggläge*. (s. 13)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i årskurserna 1-3 inte fått del av det centrala innehållet i kursplanen i ämnet idrott och hälsa – i den del det avser *Rörelser i vatten och vattenvana. Att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge* – på så sätt att de därigenom getts förutsättningar att utveckla rörelser i vatten och vattenvana genom lek och övningar där de tränar på att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge.

Av utredningen framgår att eleverna som detta läsår (2025/26) gått i årskurs 3 har fått ett (1) tillfälle om 45 minuter i simhallen. Detta enda tillfälle under deras tre år i lågstadiet var på vårterminen i årskurs 3. Eleverna som detta läsår gått i årskurs 1-2 har inte fått något tillfälle i simhallen, och det fanns heller inte med i nuvarande planering att eleverna i dessa årskurser skulle få det förrän i årskurs 3. Det framgår också att eleverna i årskurs 3, vid det tillfälle om 45 minuter de varit i simhallen, fått öva på olika rörelser i vattnet, vattenvaneövningar och provat på att simma, vilket omfattas av det centrala innehållet i kursplanen. Eleverna har även kontrollerats eller testats för att se vad de kan eller klarar av övningarna och om de kan simma. Av utredningen framgår att alla elever inte klarat av samtliga övningar eller moment. Alla elever kunde heller inte simma. Utredningen visar att ingen elev i årskurs 3 har fått gå till simhallen efter detta tillfälle under vårterminen. Det inplanerade tillfället för elever som klarat fyra moment eller färre/inte kommit i gång med simningen blev inställt. Enligt de biträdande rektorerna var även de elever som gick i årskurs 3 förra läsåret i simhallen vid endast ett tillfälle.

Redan ordalydelsen av det centrala innehållet, där vattenvana är ett av orden, har innebörden att eleverna ska ges förutsättningar att få erfarenhet av vatten. En sådan erfarenhet innebär en förmåga att hantera och utstå vatten. I Skolverkets kommentarmaterial anges att eleverna ska få utveckla rörelser i vatten och vattenvana, leka och göra övningar där de tränar på att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge. Att utveckla förmågan att kunna simma är, enligt Skolverkets kommentarmaterial, bland annat en viktig förmåga för att kunna utnyttja och vistas vid hav och sjö och för att förhindra olyckor. Att ge eleverna ett tillfälle i bassäng (vatten) om 45 minuter som enda förutsättning att utveckla, göra övningar och träna på rörelser i vatten och vattenvana samt att simma uppfyller inte, enligt

Skolinspektionen, kraven att ge eleverna det aktuella obligatoriska centrala innehållet i ämnet idrott och hälsa.

Även om författningarna inte anger när i lågstadiet eleverna ska erhålla undervisning i ämnet är det centrala innehållet i kursplanen formulerat på så sätt att undervisningen måste ge eleverna förutsättningar att få erfarenhet av att hantera, utstå och därmed vara i vatten. Sådan erfarenhet uppnås inte på en gång utan över tid med övningar och träning. I Skolverkets kommentarmaterial anges också att vattenvaneövningar i form av lekar och rörelser i vatten är en central del av undervisningen under de första skolåren. De första skolåren börjar i årskurs 1. Det centrala innehållet i årskurs 1-3 anger också *simma i mag- och ryggläge*, vilket återupprepas i det centrala innehållet i årskurs 4-6. I Skolverkets kommentarmaterial anges för årskurserna 4-6 att eleverna ska ges möjlighet att träna automatisering och uthållighet i *simning i mag- och ryggläge*. Det finns således en progression i kursplanen när det gäller simning (det gäller även i årskurs 7-9). Förutom att erhålla erfarenhet av vatten – vattenvana – som är en del av och grundläggande för att lära sig simma, ska eleverna också få träna på att simma i mag- och ryggläge redan i årskurs 1-3 även enligt Skolverkets kommentarmaterial. Detta för att under årskurs 4-6 utveckla simningen genom automatisering och uthållighet bland annat för att uppnå de betygskriterier efter årskurs 6 som minst ska uppnås. Kursplanen utgår ifrån att eleverna i undervisningen har fått förutsättningarna att få vattenvana och att lära sig simma något redan i årskurs 1-3. Det förutsätts inte att eleverna redan innan de börjat i årskurs 1 har sådana kunskaper, eller förvärvar dem på egen hand till årskurs 3. Huvudmannen och Johannebergsskolan Estetiska F-6 har inte beaktat detta i sin planering av undervisningen i ämnet för eleverna i årskurs 1-3.

De skäl som framgår i utredningen som uppges delvis ha förhindrat en sådan planering – brist på tider i simhallen, ett inställt tillfälle och att endast mindre grupper tas emot där, det vill säga strukturella hinder – förändrar inte denna bedömning. Här ska också anges att idrottslärare, på fråga från Skolinspektionen om hen anser att eleverna får tillräcklig tid i bassängen för att få det centrala innehållet i kursplanen, uppger att hen tycker att de har för lite simundervisning och att det i Göteborgs kommun är ett kontinuerligt pågående samtalsämne idrottslärare emellan att det är så svårt att få tider i simhallen. Idrottsläraren säger också att det vore önskvärt att ta med elever i årskurs 1 och 2 till simhallen för att simma och testa deras vattenvana, men att det inte går som det är nu.

Sammanfattningsvis gör Skolinspektionen bedömningen att eleverna i årskurs 1-3 på Johannebergsskolan Estetiska F-6, utifrån nuvarande upplägg och planering, inte fått/får del av det centrala innehållet i ämnet idrott och hälsa i den del det avser *Rörelser i vatten och vattenvana*. Att

balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge på så sätt att de därigenom getts/ges förutsättningar att utveckla rörelser i vatten och vattenvana genom lek och övningar där de tränar på att balansera, flyta och simma i mag- och ryggläge. Bedömningen gäller alla elever som detta läsår gått i årskurs 1-3 på skolan, oavsett om de helt, delvis eller inte alls klarat den kontroll eller test som gjorts av deras vattenvana och simkunnighet vid det enda tillfälle de varit i bassängen. Detta eftersom alla elever ska kunna bli bättre och säkrare på det som de ska lära sig genom övningar och träning, det vill säga kunna få en progression och vana.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommuns verksamhet vid Johannebergsskolan Estetiska F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisningens innehåll i idrott och hälsa, årskurs 1-3. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Frida Eek

Beslutsfattare
Signerat av: Frida Eek

X Henrik Gustavsson

Föredragande
Signerat av: Henrik Gustavsson

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråd Elisabeth Fogelberg och utredare Erik Svensson medverkat.